

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код СДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про зміну раніше повідомленої підозри

м. Київ

«14» листопада 2023 року

Слідчий 3 відділу 1 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України лейтенант юстиції Власенко Оксана Степанівна, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023000000000977 від 28.09.2023, встановивши наявність достатніх доказів для зміни раніше повідомленої підозри у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 2, 36, 40, 42, 276, 277, 278, 279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

ШАПУРОВІЙ ОЛЕНІ ОЛЕКСАНДРІВНІ,
16.11.1976 року народження, уродженці
м. Мелітополь, Запорізької області, громадянці
України, з вищою освітою, зареєстрованій за
адресою: проспект 50-річчя Перемоги, буд. 31,
кв. 29, м. Мелітополь, Запорізької області,
раніше не судимій

про те, що вона обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України – здійснення дій громадянином України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 24 лютого 2022 року президент російської федерації оголосив рішення розпочати т.зв. «спеціальну військову операцію» на території України.

Того ж дня, близько 05 год. 10 хв. збройні сили рф, інші іррегулярні незаконні збройні формування рф та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, що супроводжувалось завданням

ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань об'єктів по всій території України.

24.02.2022, з метою протидії збройній агресії рф указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п. 20 ч. 1 ст. 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на всій території України введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб, який наданий час продовжено.

Факт широкомаштабного збройного вторгнення на територію України не приховується представниками влади рф, а також встановлений рішенням міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1,3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії російської федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2023 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти рф).

Внаслідок введення агресивної війни з боку рф, шляхом відкритої збройної агресії військовослужбовцями збройних сил рф, окуповано частину територій України.

Не визнаючи тимчасову окупацію рф частини територій України, наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 від 22.12.2022 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією» в редакції від 29.09.2023 затверджено перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або які є тимчасово окупованими російською федерацією.

Згідно п. 4 розділу II Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією в межах адміністративно-територіальної одиниці – Запорізької області, тимчасово окупованою рф з 25.02.2022 є територія Мелітопольської міської територіальної громади з адміністративним центром м. Мелітополь.

Після окупації частини територій Запорізької області представниками збройних формувань рф фактично було узурповано всі владні повноваження на тимчасово окупованій ними території шляхом збройного захоплення адміністративних будівель органів державної влади та місцевого самоврядування, встановлення інституту військових комендатур, запровадження тотального контролю та жорсткого управління у всіх сферах життєдіяльності територіальних громад, фактичної ліквідації приватної власності, свободи слова, пересування та волевиявлення, а також шляхом повсякденного залякування населення, застосування фізичного та психологічного впливу до окремих категорій суспільства та верств населення, в тому числі шляхом незаконного позбавлення волі діючих представників органів державної влади України та місцевого самоврядування.

У невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше ніж 24.04.2022, представниками збройних формувань рф, всупереч законного

порядку встановленого Конституцією України, Законами України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими діючими нормативно-правовими актами, на тимчасово окупованій території Запорізької області цілеспрямовано було створено підпорядковану, керовану та фінансовану рф окупаційну адміністрацію – «Военно-гражданская администрация Запорожской области», до складу якої увійшли органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованою територією Запорізької області, з метою подальшого утримання адміністративно-політичного контролю на захопленій військовим шляхом території та реалізації всіх узурпованих владних повноважень.

При цьому, представники підконтрольних рф самопроголошених органів узурпували виконання владних функцій держави, а також підприємств, установ та організацій на тимчасово окупованій території Запорізької області, здійснювали підбір кадрів для зайняття посад в незаконних самопроголошених органах, державних підприємствах, у тому числі із числа громадян України, які на той час перебували на вказаній тимчасово окупованій території. Кінцевою метою окупаційних органів, є інтеграція та подальше незаконне включення захопленої частини суверенної держави Україна до складу рф.

22.06.2022 указом № 87-р т.зв. «Главы военно-гражданской администрации Запорожской области» Балицького Євгена Віталійовича, з метою ефективного державного управління у сфері освіти та науки Запорізької області, забезпечення безперебійного функціонування та розвитку мережі дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, позашкільної роботи та вищої освіти, постановлено створити у складі т.зв. «Военно-гражданская администрация Запорожской области» – т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области».

21.09.2022 указом № 360/1-у т.зв. «Председателя совета министров Военно-гражданской администрации Запорожской области» постановлено перейменувати т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области» в т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» та встановити, що т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области» є правонаступником всіх прав та обов'язків т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области».

До Єдиного державного реєстру юридичних осіб рф внесено запис про державну реєстрацію за законодавством рф юридичної особи – т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области», основний державний реєстраційний номер 1229000019995, адреса юридичної особи – 272313, Запорізька область, Мелітопольський район, м. Мелітополь, проспект 50-річчя Перемоги, буд. 19, особа, яка має право без довіреності діяти від імені юридичної особи – громадянка України Шапунова Олена Олександрівна, Міністр.

Достеменно знаючи всі вищевикладені факти, громадянка України Шапунова Олена Олександрівна, усвідомлюючи обставини широкомасштабного вторгнення військ рф на територію суверенної держави, до громадянства якої вона належить, об'єктивно розуміючи зміст дій збройних формувань рф щодо окупації території Запорізької області, з метою

підтримання окупаційної влади – т.зв. «Военно-гражданская администрация Запорожской области», т.зв. «Администрации Запорожской области», встановленої збройними формуваннями РФ, перебуваючи в лютому 2022 у м. Мелітополь, Запорізька область, будучи директором Мелітопольського промислово-економічного фахового коледжу, маючи відповідний досвід роботи в освітній сфері, навички, кваліфікацію та професійні якості, скориставшись тим, що державні органи управління у сфері освіти призупинили свою роботу на тимчасово окупованій території Запорізької області, прийняла пропозицію не встановлених досудовим розслідуванням осіб, із числа представників збройних формувань РФ та окупаційної адміністрації тимчасово окупованої Запорізької області, і добровільно зайняла посаду керівника т.зв. «Департамент образования и науки Запорожской области» та не пізніше 21.09.2022 посаду міністра т.зв. «Министерство образования и науки Запорожской области».

Зайнявши посаду керівника т.зв. «Департамента образования и науки Запорожской области» та в подальшому посаду міністра т.зв. «Министерства образования и науки Запорожской области» у Шапурової О.О. виник прямий умисел направлений на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області.

В подальшому, керуючись злочинним умислом, спрямованим на інтеграцію освітнього процесу суб'єктів освітньої діяльності України до системи освіти РФ, Шапунова О.О. не маючи законних підстав та повноважень, вчинила ряд цілеспрямованих, умисних дій направлених на зміну правових та організаційних засад функціонування системи загальної середньої освіти в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області.

Так, у не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 31.03.2022, Шапунова О.О. перебуваючи на посаді керівника т.зв. «Департамента образования и науки Запорожской области», організувала у приміщенні новоствореного т.зв. «Департамента образования и науки Запорожской области», який фактично знаходився в приміщенні Мелітопольського промислово-економічного фахового коледжу за адресою: м. Мелітополь, проспект 50—річчя Перемоги, буд. 19, проведення загальних зборів керівників закладів загальної середньої освіти та представників адміністрації закладів загальної середньої освіти м. Мелітополь. Під час проведення вказаних зборів Шапунова О.О. намагалась схилити керівників закладів загальної середньої освіти до співпраці з представниками держави-агресора, у тому числі, шляхом відновлення освітнього процесу у м. Мелітополь за стандартами освіти РФ.

Так, станом на 2022 рік законодавством України про освіту, а саме – ст. 10, 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-ІХ від 16.01.2020 передбачено, що освітній процес у закладах загальної середньої освіти на території України організовується відповідно до законодавства України про освіту, державних стандартів та інших актів законодавства.

Розробка державних стандартів, їх затвердження та перегляд належить виключно до повноважень Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України.

Таким чином, Шапурова О.О. всупереч ст. ст. 10, 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-ІХ від 16.01.2020, перебуваючи на території Запорізької області, у м. Мелітополь, обіймаючи посаду керівника т.зв. «Департаменту освіти і науки Запорожской області», діючи умисно з метою впровадження стандартів освіти держави-агресора, фактично узурпувала виконання функцій Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України, як органів управління у сфері загальної середньої освіти, що прямо суперечить вимогам чинного законодавства.

Продовжуючи свою злочинну діяльність, у не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 22.05.2022, перебуваючи у м. Мелітополь, Шапурова О.О. будучи на посаді керівника т.зв. «Департаменту освіти і науки Запорожской області», діючи умисно, всупереч ч.ч. 2, 4 ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-ІХ від 16.01.2020, наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 329 від 13.04.2011 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» повідомила про впровадження в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області 5-бальної системи оцінювання результатів навчання учнів.

Запроваджена Шапуровою О.О. 5-бальна система оцінювання результатів навчання учнів відповідає нормативно-правовим актам держави-агресора, а саме – постанові ради народних комісарів РСФСР «Про введення п'ятибальної системи оцінки успішності та поведінки учнів початкової, семирічної та середньої школи» № 18 від 10.01.1944, яка відповідно до ст. 28 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012 використовується освітніми організаціями рф при визначенні підходів до контрольної-оціночної діяльності учнів, що навчаються в закладах основної загальної та середньої загальної освіти.

Тобто, достовірно знаючи, що оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти України здійснюється за 12-бальною шкалою, Шапуровою О.О. в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області впроваджено шкалу оцінювання результатів навчання учнів, яка відповідає стандартам освіти рф.

Надалі, у не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 29.06.2022, перебуваючи у м. Мелітополь, Шапурова О.О. як керівник т.зв. «Департаменту освіти і науки Запорожской області», реалізуючи свій умисел на впровадження стандартів освіти держави-агресора, діючи умисно, всупереч ст. 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-ІХ від 16.01.2020, у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» повідомила про видачу учням закладів загальної середньої освіти тимчасово окупованої території Запорізької області атестатів про здобуття загальної середньої освіти.

Запровадження Шапуровою О.О. видачі атестатів про здобуття загальної середньої освіти, як документів про освіту, що відповідають положенням ч. ч. 1, 6 ст. 60 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012, що свідчить про цілеспрямоване впровадження стандартів освіти держави-агресора на тимчасово окупованій території Запорізької області.

Крім того, не пізніше 11.11.2022 Шапунова О.О., будучи т.зв. «Министром образования и науки Запорожской области», діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, реалізуючи свій злочинний умисел, направлений на вчинення дій, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора, перебуваючи у студії телеканалу «ЗаТВ», медіахолдингу «ЗаМедиа», у м. Мелітополь, повідомила про «успішну» зміну мови викладання навчальних дисциплін з української на російську в освітніх закладах тимчасово окупованої території Запорізької області.

Вчинивши зазначені дії всупереч ч. 1 ст. 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», ст. 1 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Шапунова О.О. умисно впровадила стандарти освіти держави-агресора щодо здобуття повної загальної середньої освіти російською мовою, згідно положень ст. 14 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012.

13.03.2023 Шапунова О.О. перебуваючи на посаді т.зв. «Министра образования и науки Запорожской области», у м. Мелітополь, у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Мелитополя» повідомила про введення до освітньої програми учнів закладів загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області російської мови та літератури як навчальних предметів «русский язык и литература», «родной язык» та про зменшення кількості навчальних годин для вивчення української мови.

Впроваджена Шапуровою О.О. освітня програма, яка включає вивчення вказаних навчальних предметів, відповідає федеральному державному освітньому стандарту основної загальної освіти, затвердженому наказом міністерства просвіти російської федерації № 287 від 31.05.2021.

У той же час розділом II Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23.11.2011 та п. 14 Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020, визначено, що повна загальна середня освіта передбачає навчання та вивчення учнями такого навчального предмету, як: «українська мова та література», навчання та вивчення навчальних дисциплін «русский язык и литература», «родной язык» державними стандартами не передбачено.

Крім того, типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України № 235 від 19.02.2021, імперативно закріплено, що кількість навчальних годин для вивчення навчального предмету «українська мова» у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не може бути меншою ніж 4 години.

Ввівши в закладах загальної середньої освіти на тимчасово окупованій території Запорізької області вивчення обов'язкових, навчальних предметів: «русский язык и литература», «родной язык» та зменшивши кількість навчальних годин для вивчення «української мови» нижче мінімально визначеної, всупереч діючим вітчизняним державним стандартам базової і повної загальної середньої освіти, Шапунова О.О. вчинила дії на впровадження стандартів освіти рф.

Разом з цим, не пізніше 19.05.2023, більш точної дати досудовим розслідуванням не встановлено, Шапунова О.О. перебуваючи на посаді т.зв. «Министра образования и науки Запорожской области», у м. Мелітополь, у коментарі медіа-виданню «Лента новостей Запорожья», всупереч ч. 1 ст. 47 Закону України «Про повну загальну середню освіту» № 463-IX від 16.01.2020, наказу Міністерства освіти і науки України № 25 від 10.01.2017 повідомила про проведення на тимчасово окупованій території Запорізької області державної підсумкової атестації для учнів закладів загальної середньої освіти у формі єдиного державного іспиту.

Вказана форма оцінювання результатів навчання учнів, здобутих на рівнях базової середньої та повної загальної середньої освіти, відповідає нормативно-правовим актам держави-агресора, а саме – ст. 59 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012, наказу Міністерства просвіти російської федерації № 190/1512 від 07.11.2018.

Тобто, такими діями Шапунова О.О. умисно змінила форму та порядок проведення оцінювання результатів здобувачів освіти з зовнішнього незалежного оцінювання на єдиний державний іспит, відповідно до стандартів держави-агресора.

Крім того, з метою досягнення злочинного результату, у точно не встановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 15.05.2023, Шапунова О.О. від імені т.зв. «Министерства образования и науки Запорожской области», перебуваючи у м. Мелітополь, уклала контракт поставки № 291715 на «защищенную полиграфическую продукцию ИКЗ 23 29001011516900101001 0017 001 1723 244» про придбання у ВАТ «Кіржачська типографія» бланків додатків до диплому про середню професійну освіту/диплому про середню професійну освіту з відзнакою загальною кількістю - 927 примірників; бланків диплому про середню професійну освіту з відзнакою загальною кількістю - 63 примірники та бланків диплому про середню професійну загальною кількістю - 864 примірники.

Укладення Шапуновою О.О. як т.зв. «Министром образования и науки Запорожской области» контракту поставки № 291715 від 15.05.2023 на придбання т.зв. «Министерством образования и науки Запорожской области» бланків документів про освіту, не передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 465 «Про документи про професійну (професійно-технічну) освіту державного зразка і додатків до них», вказує на те, що Шапунова О.О. умисно, цілеспрямовано вчинила ряд дій спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора, у виді видачі на тимчасово окупованій території Запорізької області документів про освіту за зразком

держави-агресора, відповідно до ст. 60 федерального закону «Про освіту в російській федерації» № 273-ФЗ від 29.12.2012.

Таким чином, своїми умисними діями Шапурова Олена Олександрівна, 16.11.1976 року народження обґрунтовано підозрюється у здійсненні дій громадянином України, спрямованих на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 111-1 КК України.

Слідчий 3 відділу

1 управління досудового розслідування

Головного слідчого управління СБ України

лейтенант юстиції

Оксана ВЛАСЕНКО

«ПОГОДЖЕНО»

Старший групи прокурорів

у кримінальному провадженні –

прокурор відділу процесуального

керівництва досудовим розслідуванням та

підтримання публічного обвинувачення

управління нагляду за додержанням законів

у кримінальному провадженні

Департаменту захисту інтересів

дітей та протидії домашньому насильству

Офісу Генерального прокурора

Олена ПОЛЕГЕНЬКА

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату (для оплати такої допомоги);;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний/_____ / _____
«___» год. «___» хвилин «___» _____ 2023 року

Про підозру мені повідомлено, зміст її зрозумілий, повідомлення про підозру вручено зрозумілою для мене мовою, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний/_____ / _____
«___» год. «___» хвилин «___» _____ 2023 року

Захисник: _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

**Слідчий 3 відділу
1 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
лейтенант юстиції**

Оксана ВЛАСЕНКО